

Bjørn Elmquist (V):

Dette lovforslag fra justitsministeren har jo en forhistorie, der til dels ligger i Udenrigspolitisk Nævn og derfor unddrager sig et egentligt offentligt referat.

Dernæst har lovforslaget at gøre med sager, emner og problemstillinger, som tidligere på folketingsåret blev drøftet, da vi havde førstebehandling af det beslutningsforslag fra SF, som hr. Jens Thoft just har henvist til. Ved den lejlighed udtrykte jeg mit partis principielle holdning til dette spørgsmål, og Venstre har naturligvis ikke ændret principiel opfattelse siden da.

Vi sagde dengang, at det rigtige måtte være at fastholde ministeransvarlighedsloven og ministeransvaret, og derfor lægger vi også stor vægt på, at justitsministeren i bemærkningerne til lovforslaget et par steder understreger dette hensyn. Jeg vil bare citere fra et sted, nemlig fra side 3 i bemærkningerne til lovforslaget, hvor der står:

»Det er regeringens vurdering, at den nuværende kontrolordning i relation til efterretningstjenesterne har fungeret tilfredsstillende. Regeringen er imidlertid indstillet på at medvirke til, at der sker en forøgelse af den politiske indsigt i efterretningstjenesternes virksomhed under forudsætning af, at ansvaret for tjenerne som hidtil udelukkende påhviler regeringen, og at de særlige hensyn, som gør sig gældende på efterretningsområdet – bl.a. med hensyn til at sikre diskretion vedrørende efterretningstjenesternes oplysninger og baggrunden for disse – kan tilgodeses.«

Lad det være sagt med det samme: Dette synspunkt understreger vi ikke for at reducere eller mindske de folkevalgtes, Folketingets, ansvar og muligheder for at påvirke disse ting, men vi gør det ud fra ønsket om at fastholde den helt specielle struktur, vi har i det danske administrative system, med en klar ansvarsopdeling, og vi er af den opfattelse, at jo mere man piller ved disse grænser, jo sværere bliver det at fastholde ordninger som ministeransvarlighedsloven.

Derfor mener vi også, at den parallel, som hr. Jens Thoft just har draget til det amerikanske system, nærmest er, jeg vil ikke sige uvedkommende, men den er ikke særlig relevant for danske forhold. Det være sagt med fuld respekt for det amerikanske system, det fungerer udmær-

ket under amerikanske forhold, men i Danmark har vi en særlig tradition, og vores demokrati har igennem, jeg havde nær sagt århundereder, fungeret ganske fremragende derved. Der findes her i det danske Folketing – jeg kan se, at en af dem, hr. Risgaard Knudsen sidder og nikker – folk, som bestemt har forstået at bruge, jeg siger ikke misbruge, men bruge dette system, som det skal bruges, og virkelig fastholde ministre på det tunge ansvar, der ligger i disse sager.

Fra mit partis side vil vi naturligvis ikke afvise det forslag, der foreligger her. Vi er helt med på, at det kan og bør gennemføres, sådan som justitsministeren har foreslået det, men samtidig vil vi godt anføre, at de medlemmer, som kommer i det udvalg, der hermed foreslås nedsat, får en nok så svær opgave, for de vil blive orienteret om en række forhold, som de ikke rigtig kan bruge til noget, da de vil være belagt med tavshedspligt, sådan som det naturligvis skal være i disse affærer, ikke fordi vi skal løbe rundt og skjule ting og sager for offentligheden, men fordi disse sager, hvis de skal behandles effektivt, kræver tavshedspligt og diskretion. Det bliver en ny balance, vi skal ud at finde, men vi er ikke bange for, at det vil være svært. Vi tror nok, at det i sidste ende skal lykkes.

Med disse bemærkninger tilsiger vi en hurtig udvalgsbehandling. Vi har hæftet os ved, at justitsministeren opererer med en ikrafttræden allerede til sommer, 1. juli, og der er ikke lang tid tilbage af dette folketingsår. Det skulle dog nok kunne lade sig gøre, men i Retsudvalget vil vi henholde os til dette forslag, snarere end vi vil prøve at trække det over i retning af det, som ligger i SF's beslutningsforslag.

Arne Melchior (CD):

CD kan i vid udstrækning tilslutte sig de synspunkter, som hr. Bjørn Elmquist her har givet udtryk for.

Hr. Jens Thoft sagde, at det er en god dag i dag eller en glad dag, eller hvad han nu sagde, hvad jeg da godt kan forstå, set med hans øjne, og i hvert fald er der nogle af os andre, der i dag må tage en noget anden stilling, end vi før har taget. Det kan vi gøre ud fra rent pragmatiske hensyn; dels skal vi jo respektere flertallet, dels skal vi finde de mest hensigtsmæssige måder at udforme de institutioner på, som der er et folkeligt krav bag.